

Prædiken til Sidste søndag i kirkeåret Matt. 11, 25-30

Det er måske nogle af Biblens smukkeste ord, der slutter evangelieteksten her – og som afslutter kirkeåret: ”Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile”.

Ordene rammer en længsel, som enhver formentlig kender til. Længslen efter – ja, efter hvad? Ifølge Jesu ord er det længslen efter hvile. Men hvilken hvile? Byrderne og det, der slider et menneske træt, er vi nok næppe i tvivl om, hvad er i vores liv hver især. Men hvad er det egentlig for en hvile, vi længes efter? Hvad er det, vi længes imod, længes efter?

Den svensk-finske digter Edith Södergran skrev i et af sine sidste digte om længslen:

Jeg længes mod landet som ikke er,
for alt det som er er jeg træt af at begære.
Månen fortæller mig i sølvklare runer
om landet som ikke er.
landet hvor alt hvad vi ønsker os bliver underfuldt til,
landet hvor alle vore lænker falder,
landet hvor vi køler de sårede pander
i månens dug.
Mit liv var en hed illusion.
men ét har jeg fundet og ét har jeg virkelig

vundet –
vejen til landet som ikke er.

Landet, som ikke er – hvor ligger det? Ja, det ligefremme men måske også lidt for nemme svar er noget med himlen, engang, efter døden. Men nu, i vores liv, hvor ligger landet, som ikke er? Vi længes og leder. Det ligger vel forskellige steder. I det billede, vi hver især har – eller gør os – af indfrielsen af vores længsler.

Efter prædiken skal vi synge en nyere salme, Jens Rosendals ”De dybeste lag i mit hjerte”. Salmen handler om længsel. Og første vers lyder sådan her:

De dybeste lag i mit hjerte
er længsel, umådelig stor.
Jeg rækker mod vigende himle
og følger umulige spor.
Et sted må det være, det lærred,
som spænder sit billede op,
et sted må dét være i verden,
som fylder mit sind og min krop.

Et sted må det være, skriver Rosendal. ”Et sted må dét være i verden, som fylder min sjæl og min krop”. Men hvor i alverden lig-

ger landet, som ikke er?

I den ret underlige roman med den underlige titel *Pindsvinets elegance* bliver hovedpersonen, portnersken Renée, inviteret til middag hos opgangens nye beboer, den stenrige og lidt mystiske japaner Ozu.

Ozu har fornemmet, at Renée rummer og ved så meget mere, end hun giver udtryk for. Hun prøver at leve op til billedet – eller rettere leve ned til billedet af den traditionelle parisiske portnerske, der sidder stor og dvask og ser tv hele dagen og kun nødtigt hjælper de folk i opgangene, som hun egentlig er ansat til at hjælpe. Men i virkeligheden er Renée en meget kultiveret kvinde og en skarp iagttagere af verden og mennesker.

Da hun træder ind i Ozus lejlighed, ser hun et maleri, et stil-leben. Hun glemmer øjeblikkeligt situationen, glemmer sin nervøsitet over at være budt til middag hos den fine japaner – glemmer sit skuespil og bliver fuldstændig betaget af billedet. Bagefter gør hun sig en række overvejelser over, hvad der lige skete – hvorfor hun blev så opslugt af kunstværket.

Og hun svarer, at det rammer en længsel. Og længsel er det – og det er det afgørende – længslen er det, der på én og samme gang driver os og plager os: ”Længslen”, tænker Renée. ”Den løfter og korsfæster os. Den driver os hver dag ud på slagmarken, hvor vi led nederlag i går, men som nu i solens nyfødte lys atter synes os fuld af muligheder. Vi bygger babelstårne, skønt vi skal dø i morgen – hele imperier, dømt til undergang. Skønt vi ved, at de står for fald, påvirker det ikke vores virketrang. Længslen fylder os med kræfter til at efterstræbe det, der er

hinsides menneskeligt magt ...”.

Måske er vi vores længsel. Den er vores drivkraft – det vel ofte lidt uklare billede af der, hvor vi vil hen – af landet, som ikke er, det sted i verden, der kan fylde vores sind og krop.

For Renée er det kunsten. For andre er det samværet – fællesskabet. Måske det knastfrie samvær, vi kalder hygge. Eller kærligheden: Drømmen om den eneste ene. Længslen, der også får et menneske til at række mod vigende himle eller følge umulige spor. Længslen som livets inderste drivkraft. En velsignelse og en forbandelse: Den sætter os i gang, sender os af sted mod vigende himle og lande som ikke er – eller med et moderne ord: Den menneskelig dynamik: Uanset hvor godt det er, er det aldrig godt nok. Om man så er i paradiset, så vågner længslen før eller siden – ofte før.

Og hverken vi eller verden var den samme, hvis ikke længslen havde drevet os. Med længslen har vi drevet det vidt. Og drives rundt i manegen. Som om det simpelthen er et vilkår. Adam og Eva længtes vel også efter noget andet, noget mere - et land, som ikke var. Endnu. Men det kom, landet udenfor paradiset. Med vigende himle og umulige spor. Men også landet med den skønhed, som portnersken Renée oplever i kunstværket. Og som titter frem i det gode samvær og i mødet med den eneste ene!

Byrderne lettes, trætheden forsvinder, når vi oplever de glimtvis øjeblikke, vi kalder lykke. Inden vi igen drives af længslen ud under vigende himle og umulige spor, på vej efter landet som ikke er, men som altså alligevel viste sig i et kort øjeblik.

Men så siger hun, portnersken pludselig sådan her om længslen: ”Men det bliver slutteligt trættende således altid at længes ... Vi længes til sidst efter en nydelse, som vi ikke skal halse af sted efter”. For Renée er det som sagt kunsten. For andre kærligheden. For nogle det vilde liv. For andre det stille liv. Og alle mulige liv ind imellem.

Men drømmen er den samme. Renée udfolder tilstanden, hvilen om man vil, sådan her: ”så nyder vi det som en uventet gave ... Vi nyder det uden at yde. Det kommer til os, uden at vi har søgt det”. Men som man måske kan høre, så går der næsten religion i den her. Kunsten bliver for Renée som en Gud. Som kærligheden kan blive det. Eller hvad der nu skal stille vore længsler.

Men gør man noget til Gud, som ikke er Gud, ender det nemt i en overbelastning. Så skal kunsten være guddommelig – ikke i bedste fald vise en flig af det guddommelige, men selv være guddommelig. Og det bliver den ofte lidt latterlig og selvhøjtidelig af.

Eller så skal kærligheden – eller altså hende den eneste ene, ham den udkårne – være mit religiøse livsgrundlag. Være min Gud eller gudinde – og Gud nåde og trøste ham eller hende, hvis hun eller han ikke lever op til billedet. Til mine drømmes fantastiske længsler. Eller mit arbejde bliver min Gud, min fritid. Når Gud ikke får lov at være Gud, så opstår han andre steder. Hvor det ikke dur. Steder, som ikke kan holde til det.

Augustin, der skrev verdens første selvbiografi, *Bekendelser* hedder den og er fra ca. 400, var en søgende sjæl. Drevet af længslen efter religiøs og filosofisk afklaring. I bogen skriver han den smukke sætning: ”Du har

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

skabt os til dig, o Herre, og vort hjerte er uroligt, indtil det finder hvile i dig”. Man kan næsten høre Jesu ord klinge med: ”Kom til mig, alle I som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile. Tag mit åg på jer, ... så skal I finde hvile for jeres sjæle. For mit åg er godt, og min byrde er let”. Men hvad er det for en hvile?

Måske er det den enkle hvilen i, at vi i al fald eet sted må nyde uden at yde – nemlig i forhold til Gud. Enkelt ja, men måske ved nærmere overvejelse temmelig vigtigt, så vores længsler og søgen efter vigende himle ad umulige spor ikke kommer helt ud af proportioner. Den enkle tro på, at selvom ingenting er godt nok, så er vi åbenbart gode nok til, at Gud ville os – så meget, at han kom til os. Åbenbarede sig, for nu at bruge et andet ord fra teksten. Gud har vist sig, som han er og vist sin kærlighed i Jesus fra Nazaret. For Jesus er Guds udtrykte længsel efter sine menneskebørn. Og åbenbaringen af, at Gud vil sit menneske – som det menneske er, stedt midt i livet, midt i længslen.

Dét er den uventede gave, som vi blot skal tage imod. Enkelt, men svært – blot at tage imod. Det kan være svært blot at tage imod, men der er ikke andet at gøre. Altså end at gøre ingenting!

Men det slutter ikke her: Vi sendes tilbage – ud under de vigende himle og ad umulige spor på vej efter landet, som ikke er, men som måske kan blive til.

På vej med længslen som velsignelse og forbandelse. Som vores livsvilkår. Men ikke alene. Vi må bære troen med os på, at Gud behøver vi ikke at hverken længes efter eller nå. For han har nået os. Og måske vi også

kan erfare - som salmedigteren i sidste vers af salmen, vi synger nu om et øjeblik:

At uro kan vendes til glæde,
min længsel til det, jeg formår:
at rejse mig nyskabt og leve
på jorden, mens dagen går.

Amen

Kristian Bøcker

Jelling

Salmer:

749, 675, 305, 28, 732, 431